

Lugneborg

Invid sjön finns murarna kvar efter garveriet Lugneborg. Garvning av djurhudar kräver riklig tillgång på vatten. Processen kunde ta över ett år i anspråk. Man började med att befria hudarna från hår och köttvävnad med hjälp av så kallad kalkmjölk.

Efter spolning i vatten med mjölksyrelösning lades hudarna i stora nedsänkta träkar. Man kan fortfarande se spåren i marken. Hudarna varvades med bark från ek och gran och övergöts med vatten.

Lugneborg var bara ett av alla garverier i trakten och anlades 1838 av Anders Bergström, som varit gesäll på Ilandafors garveri vid Morlanda Brygga. Verksamheten pågick från och till men lades ned i slutet av 1800-talet. En anledning var brist på hästhudar. Bönderna fick bättre betalt för sina hästar hos Strömsholms garveri, som också låg vid Morlanda Brygga.

Där hade man 1888 börjat sälja köttet, medan bönderna fick den garvade huden åter som betalning. Den skamliga hästkötthanteringen sköttes långt borta på ett slakteri i Göteborg.

Grunden intill garveriet är reterna av ett bostadshus som också inrymde en liten lanthandel. Mittemot finns spår av en stenkällare. Byggnaderna revs efter det att landsvägen, som gick här förbi, fick en annan sträckning 1904. Virket användes för att bygga Ellös första sparbank.

Så här kan garveriet Lugneborg ha sett ut när verksamheten var igång under 1800-talet.